

VYJÁDRĚNÍ POVĚŘENÉHO AKADEMICKÉHO PRACOVNÍKA

Jméno rigorózanta:	Mgr. Aneta Slaná
Téma práce:	Výhrada soupisu a odpovědnost za dluhy zůstavitele
Rozsah práce:	265.094 znaků (dle prohlášení autorky) vč. mezer, tj. 147,27 NS
Datum odevzdání práce:	25. 05. 2021 (el. i tišť. podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Problematika tzv. výhrady soupisu a odpovědnosti za dluhy zůstavitele tvoří z pohledu dědického práva dvě strany jedné mince. Vzhledem k tomu, že problematika odpovědnosti za dluhy zůstavitele je jednou z oblastí, v níž došlo v rámci rekonstrukce soukromého práva ke změně výchozího paradigmatu právní úpravy (za dluhy zůstavitele se zásadně odpovídá v celé jejich výši) a vzhledem k široké diskusi, kterou tato změna vyvolala napříč odbornou i laickou veřejností, lze téma nepochybně považovat za aktuální.

Hodnocení PAP: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, a zda zvládla jejich aplikaci a doložila tak schopnost vlastní samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Vzhledem k tomu, že jde o poměrně úzké téma, je omezenější také množství zdrojů, s nimiž může autorka pracovat. K tomu je navíc třeba podotknout, že práce vznikala v době, kdy byl přístup ke zdrojům značně omezen z důvodu protiepidemických opatření (Covid-19). O to náročnější je ovšem pro autorku samotné zpracování tématu, neboť o co méně zdrojů má k dispozici, o to více musí nutně předestřít čtenáři vlastní pohled na zkoumanou problematiku. Dalším aspektem, který zvyšuje náročnost zpracování tématu, je zařazení komparační metody práce (srov. dále), kdy autorka hodlá komparovat s právním řádem rumunským, což není ve srovnatelných pracích zcela běžné a otevírá se tak potenciál, aby práce přinesla českému čtenáři zajímavé poznatky.

Hodnocení PAP: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z palety dostupné literatury, a to především časopisecké a rovněž z judikatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Systematika práce je vzhledem k tématu pojata standardně, totiž po obecnější první a druhé kapitole (vedení do problematiky a hmotněprávní úprava výhrady soupisu) následuje těžiště práce, které se zabývá jednotlivými dílčími otázkami spojenými s výhradou soupisu a odpovědností za dluhy zůstavitele. Takto je pak akceptovatelný i vyšší (než ve srovnatelných pracích obvyklý) počet kapitol (celkem 14 kapitol, k nimž je nutno přičíst úvod a závěr). Podrobný rozbor jednotlivých kapitol by byl nad rámec posudku, nicméně lze v obecnosti konstatovat, že autorka se v těchto kapitolách věnuje všem podstatným aspektům zkoumané problematiky, často i velmi podrobně. Z tohoto důvodu se všechny kapitoly dále člení na menší celky, při čemž toto členění rovněž zapadá do celkové systematiky a koncepce práce. Vhodným

doplněním podrobného textu práce je kap. 14, která obsahuje stručný exkurz k rumunské právní úpravě.

Hodnocení PAP: Systematické členění práce je vzhledem k tématu zvoleno vhodně, uchazečka takto přehledným způsobem pokrývá řadu dílčích otázek. Zvolené systematické plně odpovídá formální členění práce na jednotlivé kapitoly (+ úvod a závěr), jejich dílčí struktura je rovněž přehledná a odpovídá celkové koncepci práce. Formální a systematické členění práce tak odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

V úvodu autorka uvádí cíl práce, kterým je: „*podat komplexní rozbor institutu výhrady soupisu a odpovědnosti dědiců za dluhy zůstavitele a zodpovědět téměř veškeré nejasné otázky, které mohou v souvislosti s tématem vyvstat*“, při čemž jako dílčí cíle autorka uvádí objasnění strohých ustanovení týkajících se úpravy výhrady soupisu v případě svěřenského nástupnictví a nákladů na pořízení soupisu. Na práci lze kladně hodnotit především snahu autorky o podrobné zpracování tématu, které se odráží v celkové struktuře práce i ve struktuře jednotlivých kapitol. Kladně lze hodnotit také snahu autorky o komparaci s Rumunskem, byť se zdá, že potenciál komparace zůstal poněkud nevyužit – autorka sice čtenáře s rumunskou úpravou seznamuje, avšak neprovádí samotnou komparaci (zhodnocení shodných a rozdílných prvků obou úprav). Kladně lze hodnotit, že autorka napříč prací vyjadřuje vlastní názory na zkoumanou problematiku, a to i polemické (např. s. 8, 12, 14 a násl., 16, 20, 25, 31, 32, 33, 40, 42, 45, 55, 59 atd. a zvláště pak podkap. 9.5.3.). V závěru pak autorka zdůrazňuje některé problematické otázky a přehledně své závěry shrnuje. Lze konstatovat, že závěry mají oporu v textu práce. Pokud jde o práci se zdroji, je třeba vzít v úvahu, že práce vznikala v době pandemických opatření proti Covid-19, takže autorka měla v tomto ohledu značně ztížené podmínky. Za těchto okolností se práce se zdroji, resp. jejich nižší počet jeví – i vzhledem k úzce vymezenému tématu práce – ještě akceptovatelný, autorka se navíc tuto slabinu snažila kompenzovat alespoň prací s judikaturou.

Práci celkově hodnotím jako podrobné a komplexní zpracování tématu, a to se zdařilou logickou stavbou.

Domnívám se tedy, že zamýšlený záměr práce byl odpovídajícím způsobem zpracován a že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila (srov. již výše).
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 1.492 stran, představující 49 dokumentů obsahujících shody. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 5 %. Nalik je v lidských silách takto obsáhlý dokument v rámci časové dotace pro posouzení práce prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů nebo citací judikatury,

	<p>které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 76 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 15 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 5 % (od zdroje č. 2 se vykazuje shoda 2 % a méně). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod z jednoho zdroje (dspace.cuni.cz), v němž jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z tohoto úložiště. Po prostudování pasáží označených systémem Turnitin pro tento zdroj konstatuji, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, zákonných ustanovení, judikatury či ustálených právních obrátů. Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by uchazečka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s necelou dvacítkou (konkrétně 17) publikací (k tomu srov. výše), ať už monografického či časopiseckého charakteru a rovněž s judikaturou (celkem 15 judikátů). To je vzhledem k podmínkám vzniku práce (C-19) ještě akceptovatelné vzhledem k požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Hloubku zpracování dokresluje pečlivá práce s poznámkovým aparátem (srov. výše). Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů je pravděpodobně vyšší než průměrná normostrana. Práce neobsahuje přílohy apod., což je vzhledem k jejímu zaměření pochopitelné. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Přípomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Na s. 67-68 autorka shrnuje své polemické stanovisko k názoru K. Volného, kdy na konci (s. 68) uvádí ve vztahu k ekonomické zátěži rozebíraného postupu, že drtivá většina věřitelů bude mít zřízenou datovou schránku. To může být jistě pravda, pokud jde o určitý typ věřitelů (právnícké osoby zapsané v OR a někteří další), nicméně v rámci obhajoby by

autorka mohla vést úvahu, zda její formulace v textu práce není příliš paušalizující. V rámci těchto úvah by mohla provést též úvahu ohledně toho, jak by se situace změnila, pokud by byl schválen tzv. „depo“ zákon, týkající se elektronizace státní správy a mj. rozšiřující okruh subjektů s povinně zřízenou datovou schránkou.

V Praze dne 14. 06. 2021

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
pověřený akademický pracovník